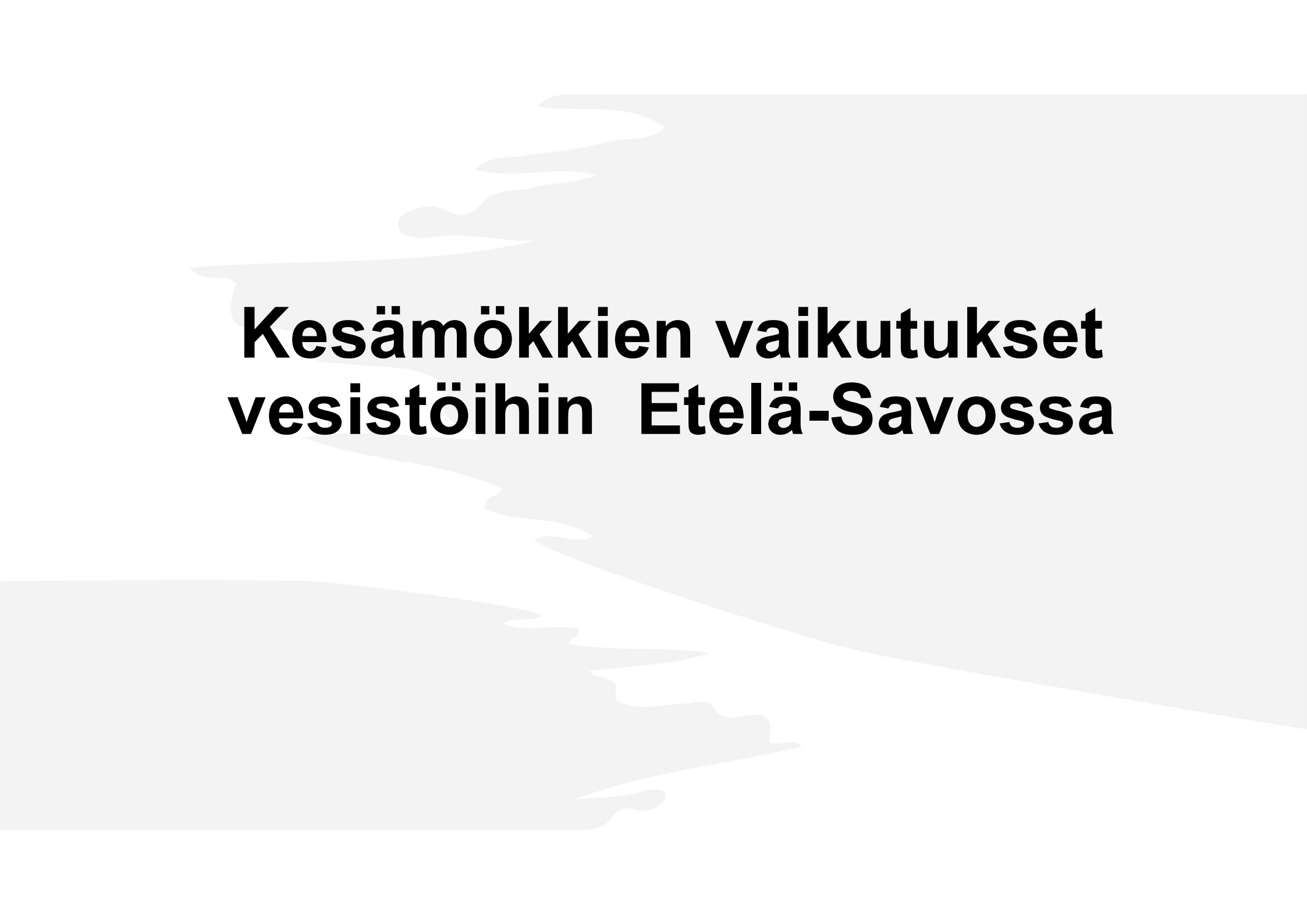

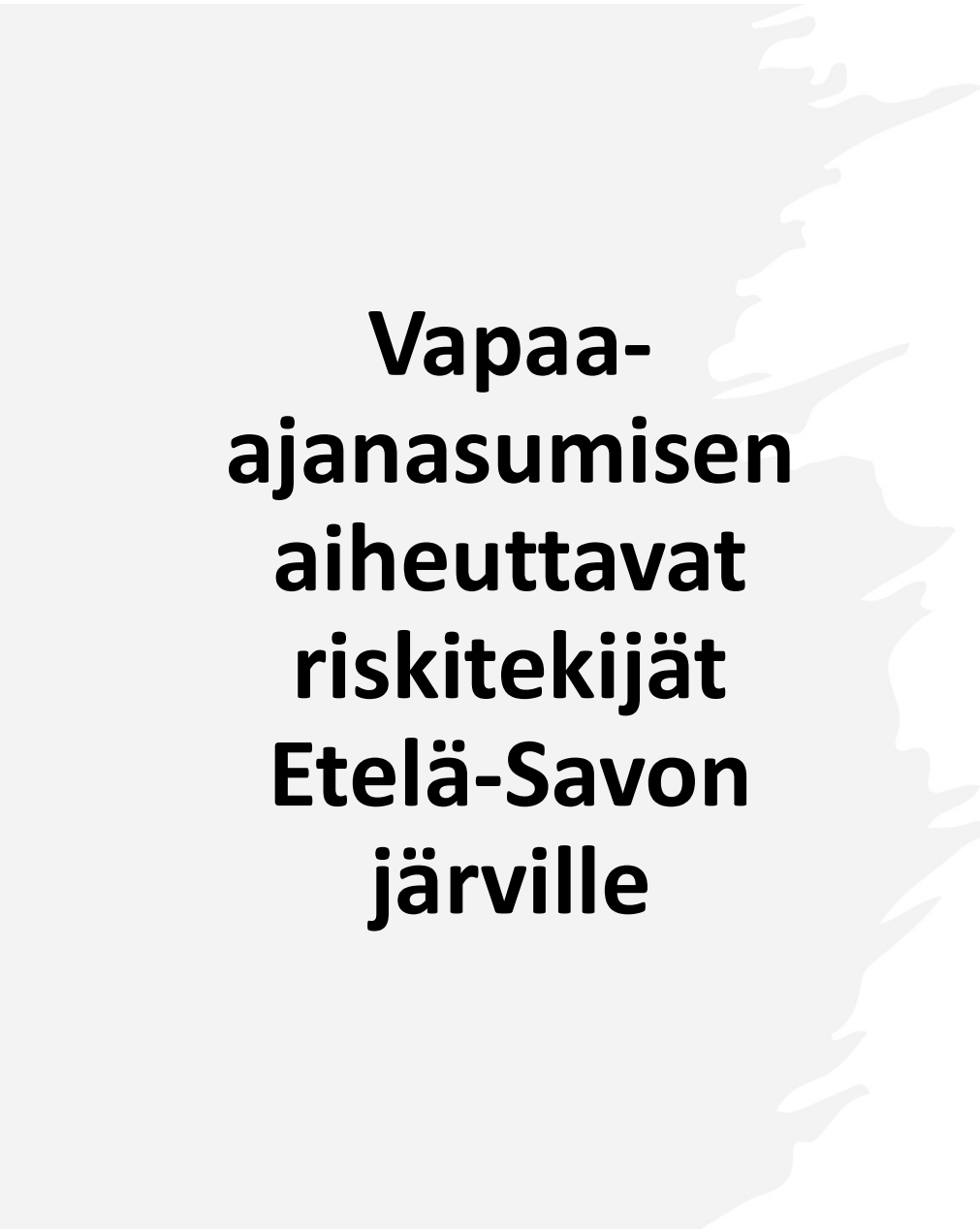
Järvien kuormituksen vähentämien osana ilmastotyötä

- Rehevöityneet järvet toimivat kasvihuonekaasujen lähteitä
 - Orgaaninen aines hajoaa hapettomissa oloissa → metaania ja hiilidioksidia vapautuu.
- Puhtaat järvet ovat hiilinieluja
 - Kirkkaat vedet sitovat hiiltä sedimenttiin ja ylläpitävät ekosysteemien tasapainoa.
- Järvien kuormituksen vähentäminen = ilmastoteko
 - Vähemmän ravinteita ja kemikaaleja järveen → vähemmän rehevöitymistä ja ilmastopäästöjä.

**Puhdas järvivesi ei ole vain paikallinen ympäristöetu
– se on osa globaalia ilmastomuutoksen hillintää.**

A stylized map of Finland is shown in a light grey color. Overlaid on the map is a darker grey, irregular shape representing a body of water, likely Lake Saimaa, which is the focus of the study mentioned in the text. The text is centered over the map.

Kesämökkien vaikutukset vesistöihin Etelä-Savossa

Vapaa- ajanasumisen aiheuttavat riskitekijät Etelä-Savon järville

- **Vapaa-ajanasuntojen määrä:** Etelä-Savossa on noin **45 900 vapaa-ajanasuntoa/kesämökkiä** ja kesäisin jopa yli **100 000 vapaa-ajanasukasta**
 - Loma-aikoina mökkien käyttö moninkertaistaa järvien kuormituksen.
 - Kuormitusluvut:
 - Fosfori (P): 0,18 kg /mökki/vuosi
 - Typpi (N): 0,66 kg /mökki/vuosi
- **Mökkien ikä ja sijainti:** vanhat mökit on rakennettu usein aivan rantaviivaan ennen nykyistä lainsäädäntöä → jätevedet ja pesuvedet päätyvät helposti järveen.
- **Vanhat jätevesijärjestelmät:** ennen vuotta 2004 rakennetuissa mökeissä ei välttämättä ole nykyvaatimukset täyttäviä jäteveden puhdistusratkaisuja
- **Vanhat rantasaunat:** perinteisesti rakennettu aivan rantaviivaan → pesuvedet ohjataan usein suoraan järveen.
- **Arjen käytännöt** (esim. tiskaus, peseytyminen, mattojen pesu jne.): lisäävät kuormitusta, mikäli ravinteet ja kemikaalit päätyvät järveen, riippumatta vapaa-ajan asunnon iästä tai sijainnista

Miten vapaa-ajan asuminen kuormittaa järviä?

Kuormitustekijä	Miten päätyy järveen	Vaikutus
Ravinteet (N, P)	Jätevedet (harmaat ja mustat) /lannoitteet/ suoraan järveen arjen käytäntöjen seurauksena*	Rehevöityminen
Orgaaninen aines	Jätevedet (harmaat ja mustat)/ suoraan järveen arjen käytäntöjen seurauksena*	Happikato
Bakteerit ja patogeenit	Mustat vedet	Terveysriski
Kemialliset yhdisteet	Jätevedet (pesuaineet, kosmetiikka, lääkkeet)/ suoraan järveen arjen käytäntöjen seurauksena*	Ekosysteemihaitat
Mikromuovit	Jätevedet (pesuaineet, kosmetiikka, tekstiilit), rannalla olevat muoviroskat	Kertymä ravintoketjuun
Polttoaine- ja öljyjäämät	Veneily	Toksiset vaikutukset vesieläöille

*esim. peseytyminen, tiskaaminen, vaatteiden/mattojen peseminen ym. Järvessä tai sen välittömässä läheisyydessä tapahtuva toiminta, joka tuottaa kuormitustekijöitä vesistölle

MATKA-hanke: Mökkivedet puhtaiksi

Tavoite

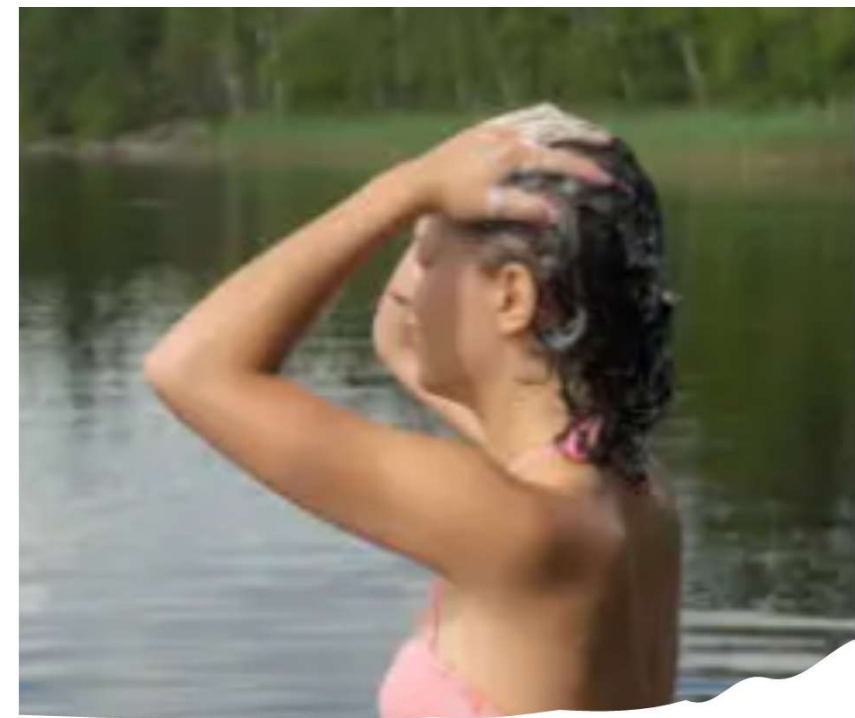
Aktivoida monipaikkaisia asukkaita tunnistamaan tekijöitä, jotka vaikuttavat monipaikkaisen asumisen vesistökuormitukseen Etelä-Savossa

Toimenpiteet

- Monipaikkaisuuspaneeli & paikalliset Living Lab – kokoontumiset
- Monipaikkaisten asukkaiden vesinäytteiden ottamien omasta rannasta valituissa pilottijärvissä (kevät ja syksy 2026)
- Mikromuovien lähteiden kartoitus omasta rannasta valituissa pilottijärvissä (kevät 2026)

Toivotut tulokset

- Konkreettisia tekoja järvien puhtauden puolesta
- Monipaikkaisten asukkaiden sitoutuminen kestävään elämäntapaan

Mitkä ovat oman mökkijärveni suurimmat kuormitustekijät?

Mitä minä vapaa-ajanasukkaana voin tehdä oman mökkijärveni hyvinvoinnin edistämiseksi?